

СТАНОВИЩЕ

**по дисертация за присъждане на образователна и научна степен „Доктор”
на Милена Димитрова Френкева**

**Тема на дисертацията: „Тероризмът, отразен в пресата: Влияние върху
нагласите и поведението на човека”
с научен ръководител проф. д.пс.н. Толя Стоицова**

**от проф. д.пс.н. Толя Стоицова,
Нов български университет**

Милена Френкева е моя докторанка, така, че отлично познавам работата ѝ – както всички проблеми, с които се среща при изготвянето на дисертацията, така и безспорните ѝ успехи. Милена докладва резултатите от дисертационните си изследвания на български и международни форуми по психология и масови комуникации. Докладите ѝ бяха посрещнати с интерес и предизвикаха сериозни научни дискусии. Не скучайни са и публикациите ѝ – статии, доклади и презентации, общо девет на брой, от които три на английски език. Това ми дава основание, да смятам, че Милена Френкева е изграден млад изследовател, изключително упорит, последователен и продуктивен в научната си дейност.

Дисертацията ѝ е посветена на един нетрадиционен проблем за социалната психология, какъвто е отразяването на тероризма в медиите, по-специално – в пресата. Трудът ѝ обхваща 178 страници, включващи три основни глави, увод и заключение, литература и приложения. С класически подход – първата глава представя литературния обзор по темата за тероризма. Разгледани са последователно ключовите понятия социални нагласи, поведение, медийни ефекти, както и релациите медии – тероризъм и преса – тероризъм. В тази глава проличава способността на Милена да анализира и синтезира най-същественото от научната литература, което има отношение по нейната тема. При това – литературата е гранична – между психология, социология и медиязнание.

Дизайнът на емпиричното изследване е представен детайлно във втора глава. Искам да отбележа, че изследването е много трудоемко и провеждането му прави чест на докторантката. Използвана е батерия от пет въпросника – един български и четири адаптирани за български условия плюс методиката на Елизабет Дан, която е свързана с асоциативен експеримент. Поради характера на методологията на изследване, са приложени и разнообразни методи за обработка на първичните данни – както количествени, статистически, така и качествени, например, контент анализ. Изследваните лица са 289 мъже и жени.

От научна гледна точка, третата глава, която дискутира резултатите от собствените изследвания на докторантката, представлява най-голям интерес. Тук са и най-силните приноси моменти на дисертацията. Милена Френкева е избрала схемата за представяне на резултатите първоначално по отделните измервания (въпросници) и след това, е потърсила взаимовръзките между медийното насилие и терор с компонентите на Модела на планираното поведение по отношение на тероризма, отразен в пресата нагласите към медийно насилие и терора; между личностните особености на изследваните и компонентите на Модела на планираното поведение; влиянието на пола и т.н.

Както самата докторантка прави извод, анализът на нагласите по отношение на тероризма, отразен в пресата, представлява сериозна отправна точка за бъдещи изследователи в областта на тероризма и медийното му отразяване. Нещо повече, резултатите са полезни за практиката – както за журналистите, отговорни за адекватното представяне на тероризма в пресата, така и за читателите, които се ориентират в тази сложна материя.

В заключение, като имам предвид научните достойнства и приноси моменти на дисертацията, професионалното ниво, на което е разработена и личните качества на докторантката, предлагам на Научното жури да присъди степента “Доктор” на Милена Димитрова Френкева.

ЧЛЕН НА НАУЧНОТО ЖУРИ:

(Проф. д.пс.н. Толя Стоицова)

26.09.2011 г.
София